

39 *Erk* 14/17 9^{uo}

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XV. évfolyam.

1900. Aprilis.

4. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy féloldal » » . 3 kor. — fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

A kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendők be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utcza 29.

HORVÁTHY GYULA

kereskedelmi méhészetében Zemplén-Szinnán

kaphatók:

kaptárak, keretlécsek és egyéb méhészeti eszközök.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

4—12

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schult
Kereskedelmi méhtelep. Mű-
lékek csak a legkitünőbb
Ausztriai és Magyarország
nemű gyár villanyos erőre
Viaszt s régi lépépitményt
szek vagy becserelek. Ma-
megjelent árjegyzékemet ki-
küldöm. Sürgöny czim: **Prokop Friedland, Csehország.** (2-12.)



Friedland, Csehország,
czég egyedüli tulajdonos sa.)
lépgyár. Méhesgazdasági kel-
minőségben gyártatnak.
területén a legnagyobb ily-
és világításra berendezve.
bármily mennyiségben ve-
gyar, német és csehnyelven
vanatra ingyen és bérmentve

Halálozás miatt rendkívül olcsó áron **12 darab**
Dzierzon-féle VI. kaptár kész sejtekkel együtt **eladó.**

A környékbelieknek az az előnyök is meg van,
hogy méhcsaládokkal együtt kaphatják.

Szóval vagy írásban értekezhetni özv. **Kuncz Alajos-
néval Mező-Petri,** u. p. **Szaniszló.**

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEK-RUHÁK

készen és mérték szerint.

NEUMANN M.

Kolozsvárt, Főter 14. sz.

(3-12.)

róm. kath. plébánia épület.

ALAPITTATOTT 1845.

Az európai divatakadémia tagja Drezdában.

Központi áruház Magyarország részére:

Budapest, IV., Muzeum-körút 1. szám.

Fiók-raktárak: Arad, Debreczen, Kassa, Nagyvárad, Pozsony,
Piume, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sarajevo és Sofia.

Központi áruház Ausztria részére:

Bécs, I., Kärntnerstrasse Nr. 19.

FIÓK-ÜZLET: VI., Mariahilferstrasse Nr. 35.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Korszakot alkotó méhészeti munka.

A

„Méh és Világa“

Elméleti és gyakorlati bevezetés
a méhek alapos ismerete és sikeres tenyésztésébe
a méhek iránt érdeklődő közönség számára.

Írta: SÖTÉR KÁLMÁN.

Számos diszes illusztrációval,
1114 nagy nyolczadrétü oldalra
terjedő, finom velin papírra nyo-
mott két vaskos kötet ára 8 frt.

Megrendelhető

Wieder Józsefnél Kolozsvárt.

(Hosszu-utcza 22.)

Ebben a szakmában egyetlen.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: köri tagság díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

A méhek gondozása.

(Április és május havakban.)

A tavaszi átvizsgálás után rohamosan szaporodik a méhcsalád munkás népe, hiszen jó anyja van, élleme is elegendő, azért aztán arra figyeljünk, hogy a család fejlődik, költőfészkrét is fokozatosan bővítsük munkás lépek beadogatásával. Jól tudjuk, hogy ez időtájt a méhek már érzik erejüket, rajzási vágyuk már jelentkezik és ha a méhész csak kezdéssel bővíti lakásukat, tömredék herés lépet fognak építeni. Minden családnál elegendő 1—2 herés lép, és azt is vagy a kaptár legelejére tesszük, vagy utolsónak az ablak elé. A mennyiben kész munkás lépünk nem volna, műlépet használjunk, akár ezt, akár azt a betevésnél közvetlenül a fiasítás mellé rakjuk be, úgy, hogy lehetőleg az ablak mellé a mézes lépek kerüljenek. Ebből az a könnyebbsége lesz a méhésznek, hogy bármikor is nyissa ki a kaptár ajtaját, rögtön látja, nem e fogyott el a méz; de meg aztán tudhassuk azt is, hogy az anya a petézéssel a mézes lépekig halad, azon túl kivételesen keres üres sejteket s így a méz mintegy mesgyéje a petézésének és ha a fiasítás után mézes lépek vannak, a még utánna beaggatott üres lépekkel nem érjük el azon óhajtott célunkat, hogy mentől előbb költés legyen bennök. Melegebb idő jártával és módjával az üres lépeket a fiasítás közé is rakhatjuk, annál hamarabb petéz

azokba az anya. Gyenge családnál, hűvös időben óvakodjunk azonban attól, hogy a költéses lépeket üres lépekkel elvállasszuk.

Az áprilisi idő változandó! A legszebb tavaszi enyhe napok után akárhányszor hűvös, hideg idő áll be, a mely huzamosabb ideig is eltarthat, hát a fagyos szentek, az ám a kritikus idő! Ilyen hűvös időben kétszeres figyelemmel legyünk ám, hogy az élelemben hiányt ne szenvedjenek méheink; hisz ilyenkor több nap alatt kilónyi mézet is elfogyaszt a sok költés. Nemcsak mézben ne szükölködjének a méhek, mert hiszen ez a méhész legnagyobb kára, ha a fiasítás megakadt, hanem még vízben se legyen hiányuk. Ez esetben tartom helyén valónak, ha kaptárban itatunk.

Hiába bizik a méhész abban, hogy hát van méhemnek elég méze, tegnap is láttam; a fiasításhoz nemcsak méz, de három annyi víz is kell, honnan szerezzék azt be, ha napokig ki sem mehetnek? Hogy a fiasítás fontos dolga meg ne akadjon, ne sajnáljunk a méhektől egy kis itókát. Ezt $\frac{1}{4}$ rész méz (vagy cukor)-ból és $\frac{3}{4}$ rész vízből készítjük és esténként s családonként legalább egy decziliternyit adunk a kaptárba akár lépbe öntve, akár sekélyes edénykébe. Szükség esetén keményebb papírból is készíthetünk ily itató edényt, ha az ilyen iskatulyát olvasztott viaszba mártjuk.

Borura derü, — a mint az időjárás kedvez és a méhek némi mézet is gyűjthetnek, a rajzáshoz is előkészülnek. Nincs jobb a természetes rajnál! A mint a méhes előtt elhaladva a hereköltés fedőit, a kerek pilléket kihányva találjuk, úgy már tudhassuk, hogy herék is vannak a méhcsaládban, de ez csak jel a rajzáshoz való kívánságnak. Jó idő kell még, és készülődő anyák.

A mely családnak fiasításos anyabölcsői nincsenek, az rendszerint nem is rajzik. A közeli rajzást mutató anyabölcsőket a kasnál is könnyű észrevenni, hiszen a lépek szélein és alján bőven vannak.

Mivelhogy az első rajjal rendszerint az öreg anya jön ki, ne aggódjunk, hogy az első raj elszökik, inkább tartsuk tisztán a méhes elejét, hogy ha a testes anya lepotytyan, könnyen megtalálhassuk és a leszálló rajhoz adhassuk, avagy ha visszatérőben volna, a rajzott anyakast a helyéről vegyük el és tegyünk helyébe hasonló, de üres kast s a mint a raj visszatér, bocsássuk hozzá

a talált anyát. Az ilykép fogott rajt aztán elhelyezzük másfelé és az anyakast tesszük vissza helyére. A másod stb. rajok már több gondot kívánnak, becsesebbek azonban azért, mert fiatal anyjuk lesz. Tanácsos a másodrajt befogása után azonnal az anyja helyére állítani, ne rajozzék az többet, a harmad stb. rajok ritkán érnek valamit.

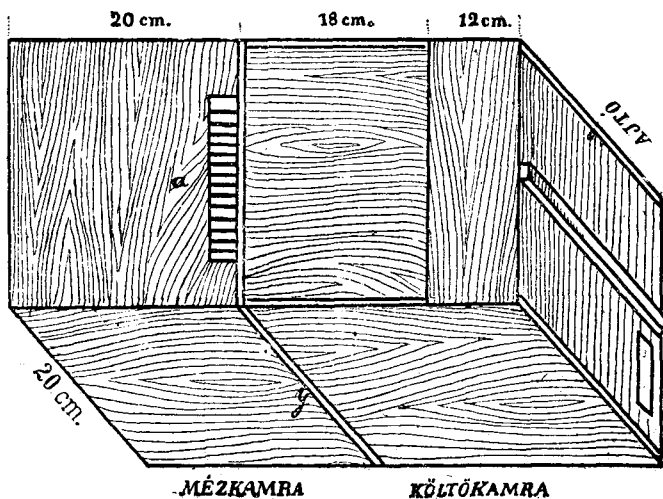
A rajzás után ne mulasszuk el a rajzott családokat, valamint a rajokat is áttekinteni. Ép oly fontos az, mint a tavaszi átvizsgálás, és hány méhészt mulasztja ezt el; aztán ne is panaszkodjék, hogy rajzott is a méh, mégis elhullott. Ez ám, mert anyátlan, árva lett; a rajoknál e hibát könnyű észrevenni, mert a mint a raj építése megakad, vagy herelépeket és anyabölcsőket készítget, úgy biztosra vehetjük anyátlan voltát. Az elrajzott családokat bizony meg kell tekinteni és ha 2 hétre az utolsó raj után fiasítása nincs, segíteni kell rajta.

Igen helyes, ha a rajnak befogása után rögtön mézes és fedetlen fiasításos lépet adunk, ez az árvaságtól és elszökéstől való, amaz meg a netalán kedvezőtlen időben megóvja a méhcsaládot az éhenhalástól. Több kész lépet a rajnak nem adunk, de igen is kezdéses kereteket, hadd építse a nekünk megbecsülhetetlen munkás lépeket, a míg csak lehet.

Valló János.

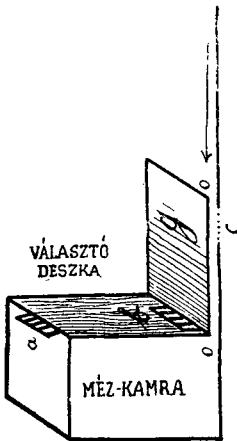
Miből áll az összetett kaptár?

(Keretes pótfiókon álló parasztkas.)



(18. ábra.)

A *javitott* keretes pótfiók (18. ábra.) áll egy 50 cm. hosszú, 20 cm. magas és 25 cm. széles, két végén ajtóval zárt és fenékkal ellátott derékszögű ládából, melyben a 13 országos méretű *félkeret* az oldaldeszákba vésett horonyokban függ. Tetején 18 cm. széles nyílással, átjáróval bir, melyet a 38 cm. magas, 33 cm. átmérőjű (14—15 lt. köbtartalmu) harang vagy kúp alakú szalmakas (parasztkas) befed. A fiók egy választódeszka által (19. sz. y) keresztben



(19. ábra.)

két részre, 19 cm. mély 5 keretes méztérre és 30 cm. mély 8 keretet tartalmazó költő fészekre oszlik. A mézkamra tetején közvetlenül választófal mellett anyarácscsal fedett átjárással (a) bir, melyet szintén a parasztkas fed be. A méhek a mézkamrába ezen (a) átjárón, úgy az elválasztó deszka alsó részére alkalmazott (b) anyarácscs átjárón, valamint az elválasztó deszka alsó része alatt alkalmazott 8 mm magas, 10 cm. hosszú csatornán (Fogel-féle) járnak be. (l. 20. sz. abra o. o.)

A kaptár alakjánál fogva álló és fekvő egyaránt. Fenekén, közvetlenül a csatornát fedő (19. sz. g) deszka alatt egy 4 cm. széles, 15 cm. hosszú nyílással bir. A rabló méhek, egerek és éjjeli pillék ellen elfedett röplyuk a költő fészek ajtaján van alkalmazva; de a mézkamra ajtaja is azzal ellévén látva, a kaptár hátulsó része szükség esetén előre fordítható. Az oldaldeszák és költő fészek ajtója 3 cm., a többi deszák $1\frac{5}{10}$ cm. vastagságuk. A mézkamra ajtaja 2 mm. a költő fészkeré pedig 10 mm. mélyen van behoronyolva s úgy az oldal, mint az ajtók hevederléczekkel átszögelve. A méztér kinyitása, illetve bezárása kívülről eszközölhető, miután az átjáró csatorna az azt fedő deszka (19. sz. g) lehuzásával záratik el, mely alkalommal egyidejűleg a (b) átjáró és a (c) fenéklyuk is záródik; az (a) átjáró részben egy bádoggal, részben pedig egy anyaszöktető készülékkel fedetik be. Mely anyaszöktető kijárása mégis a parasztkas széle alá nyulik, hogy a fiatal méhek közvetlenül a költő fészekbe juthassanak.

A rajt a parasztkasba fogjuk; de hogyha az nagyon erős és bő mézelő idő jár, azt azonnal a pótfiókra állítjuk és a pótfiókot

4-5 napig herelépekkel töltjük ki, hogy az építés és mézelés munkája egyenletesen folyjék. Ha a herelépek megteltek mézzel és a kas kiépült, azt 8 drb müléppel látjuk el. Más esetben a pótfiók költéstere csak azon időben töltetik meg müléppel, midőn a szalmakas már majdnem egészen ki van építve.

Kérdés, hogy *miben rejlik e kaptár célszerűsége?*

1. Hogy annál a család belső életműködéséről egy kézmozdulattal meggyőződhetünk.

2. Hogy a herelép-építést meggátolhatjuk, könnyen anyákat nevelhetünk avagy a családot meganyásíthatjuk.

3. Hogy a rajzást könnyen megakadályozhatjuk és a fiasítást egyszerűen korlátozhatjuk.

4. A mézkamrához könnyen hozzáférünk, a meleg azon át el nem vezettedik és kiürítésével a családban kár nem származik; végre

5. hogy a méhek természetének megfelel; de a mellett melegtartó, könnyen mozdítható és az etetés-ítatás nehézséggel nem jár.

Mennyiben felel meg az összetett kaptár ezen minőségnek, alább ki fogom mutatni.

1. A család belső életműködéséről, petezéséről, fiasításáról és népességéről úgy győződünk meg, hogy a parasztkast féloldalt felemeljük és betekintjük. Akár tavasszal a tisztulási kiröpülés után a kitelelés minőségéről, akár rajzás után az anya megtermékenyüléséről óhajtván meggyőződni, a kas felemelése által a család szívébe látunk, s azonnal tisztában vagyunk annak állapotával.

2. A herelép építése a szalmakas kis mérete által van kizárva, öt, hét keret dolgozó lépet a leggyengébb raj is kiépit s ez által a lépek előregedése s ezeknek a méhek által kényszerült lerágása nemcsak meggátoltatik, hanem méheink mérsékelten tiszta viaszt is termelnek.

Az anyanevelést úgy eszközöljük, hogy a fiókot és kast egy közéje helyezett deszkával (erős papirlemezzel), midőn mindkét részben peték vannak, kétfelé választjuk és a parasztkason is hagyunk egy kijáró menőkét. Ha szabadon áll a kaptár, a mézkamra felhasználásával, egyszerre épen három anyát nevelhetünk. A kész anyának anyaszoktatóban beadását a röplyukaknál vagy a fészek szívében csak egy percnyi munkálat, míg a Dzierzon kaptáránál legalább is félórai időt igényel.

3. A rajzást megakadályozzuk, hogyha az anyát a kasban felfüstöljük és a kast és fiókot a közé helyezett anyarácsal 24 óráig elkülönítjük. Majd másnap 6—10 óra táján szép meleg időben a kast leemeljük és műléppel ellátott pótfiókra uj helyre állítjuk. Régi pótfiók tetején levő nyilást befedjük s azt az uj anya kikeléséig mézelní hagyjuk.

Hogyha több családdal birunk, a rajzás meggátlásánál következőképen járunk el: a tetejétől, anyjától megfosztott fiókot, illetve fiókokat másnap egy—három szomszédbeli család fiókja alá helyezzük, a fenéken levő átjárókat kinyitjuk és a méheket a szalmakason repülőlyukon hagyjuk kijárni. Ily esetben egy óriási múrajt kapunk, a mely az időjárás szerint sok mézet hord vagy egy óriási előrajt bocsájt.

Ha a szalmakasba rácszott anya kivonult, anyaházakat csakis abban találunk. Ezeknek kivágása csekély fáradságunkba kerül.

4. A mézelés egyszerűségét, könnyűségét már részben az előbbi pontban megírván, csak azt emelem ki, hogy az ötkeretes méztárban levő mézet a kevésbbé mély fiókból igen könnyen és egész bátran tisztára kiszedhetjük. Legyen tavasz, nyár vagy ősz, a családnak a parasztkas csucsában levő tartalék-méztárban elegendő méze marad. Nem fenyeget bennünket az a veszély, mint a költőfészek felett levő mézkamránál. Éhhalálnak nem tesszük kisoha a családot. Ezen mézkamra még azon előnnyel isbir, hogy röplyukával előre fordítható, s hogy azon a hirtelen beálló hideg időben nem illanik el a meleg, s így azt már kora tavasszal kinyithatjuk. De e mellett a molyok sem fészkelik be magukat a kaptár csucsába. Ha a költés a kas és fiók lépein egyformán elterjedt és a lépek méhvel lepettek, a költő fészek ajtajánál levő fiasításos keretet át akasztjuk a mézkamrába s azt mű- vagy üres lépekkel töltjük ki. A költő fészekbe ajtajánál levő első keretet kiépíteni engedjük, hogy az átmenet meg legyen a munka folytatásához.

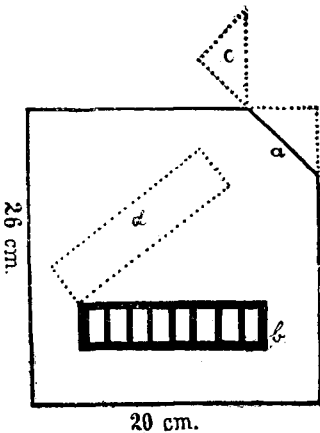
Ezek mellett a kas és fiók közé fektetett rácsal a fiasítás egy fogással a kaptár felére (nyolcz keretre) korlátozható. Ezen eljárás által végre a mézelést a kaptár bizonyos részére szoríthatjuk a szerint, a mint a fiók vagy kas elavult lépeit óhajtjuk kiolvasztani. Ha a kijárást a fiók fenékeszkája fölött hagyjuk, a kas őszig csordultig megtelik mézzel. Ha a parasztkas alatt hagyjuk és a fiókot keresztbe állítjuk, azon esetben a méz háromféle: a

szalmakas csucsában, a mézkamra és a költő fészek ajtajánál leszen egyenlően elraktározva.

A mézelésnél, illetve a feles törzsek apasztásánál még azon előnyös helyzetben vagyunk, hogy augusztus 26-ka körül 3-tól 5 fiókot egymásra helyezhetünk és a kasban levő részt az anyával mint tartalékcsaládot terelhetjük ki.

5. Megkivánjuk, hogy a kaptár megfeleljen a méhfészek természetének, vagyis legyen tojásdad alakú. Ennek megfelel a 35—40 cm. méh szalmakas és orsz. mér. félkeretekkel ellátott pótfiók költésterc. Továbbá, hogy a tetőről, menyezetről szivároгjon le a téli pároгás. A léгcsapadék ne csepegjen a menyezetről a fészek közepébe, hanem a felső részben szoruljon meg a meleg. Végre ne legyen túl nekéz, legyen könnyen mozdítható; mert rossz években a méh lakók helyének elcserelésével csináljuk a legjobb és leggyorsabb műveleteket. Az építmény egy része közvetlen összeköttetésben legyen a kaptár oldalfalával, mint azt Dr. Dzierzon a keretek felett »Wirrbau«-jával kívánja. A felső rész a léghuzamtól meg legyen kímélve, mint ezt a szalmakas biztosítja.

Legyen a mézkamra akként előállítható, hogy ne kelljen a gyűjtőknek az anyarácson átjárni; mindaz elérhető a fiókra fektetett rácsnál, hogyha a szalmakast 2 cm.-rel hátrább és oldalt toljuk s a rács sarkát elhajlítjuk. (l. 20. sz. ábra *a* és *b* rács, *c* és *d* reáfordítható lemez.)



20 cm.
(20. ábra)

A kaptár tisztogatása az ajtóknál történik. Az etetés vagy a mézkamrában történik, midőn az élelem ebben melegített tégladarabon az *a* átjáró rácsig emeltetik fel. A betelelés akként történik, hogy a röplyuk az ajtó megfordításával a fiók felső részén hagyatik. A súlyt a kaptár megemelésé folytán tudjuk meg. A népességet a kas felemelése, esetleg ajtó kinyitása által tudjuk meg. Gyöngé családokat november hó elején a fiókról levesszük s áprilelsejéig magában a parasztkasban teleljük! Czélszerű a fiókatkevés szalmára

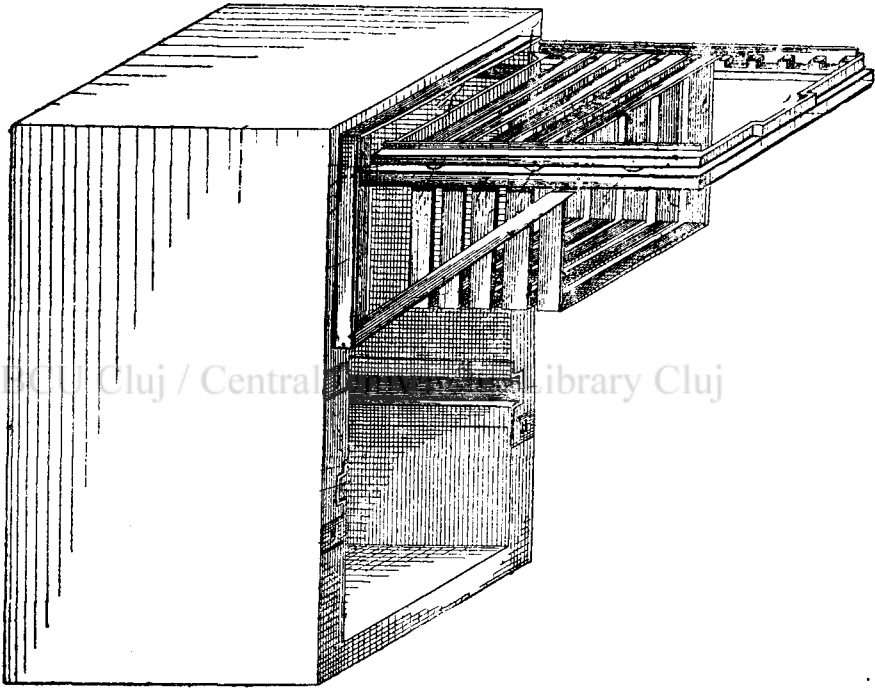
a parasztkasban teleljük!

egymás mellé állítani, egymásközi hézagot szalmával kitölteni és a szalmakast egy másik üres kassal beborítani.

Dr. Hilbert István,
a szegzárdvidéki méh.-egylet titkára.

A kaptárokról.

(Folytatás). *)



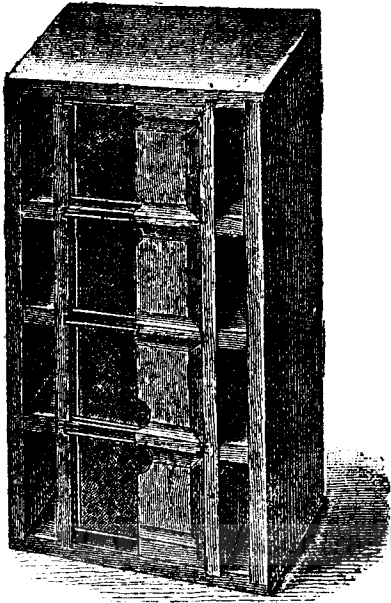
(21. ábra.)

Nemesszeghy Kálmán-féle vonatos kaptár.

b) *Négysoros álló kaptár.*

A négysoros álló kaptár (22. ábra.) Liedloff szerint 4 sor kerettel bír egymás felett, melyek között sem fedődeszkák, sem átjáró rácsok nem használatosak. Belső szélessége 0,3 cm.-nyi csekélységgel bővebb, mint hazai egyleti méretünk, egy-egy sorban mintegy 10

*) L. M. K. 1900 3. sz. 59. lap.



(22. ábra.)

keret fér el, a középső két sorban némely méhésznagy kereteket is használ. Ezen kaptárnál a 3 alsó keretsor a költőfészkek és csak a legfelsőbb a mézkamra, hogy ez által az anyának elég helye legyen alul fiasítani s a mézkamrártácscsal ne kelljen ellátni

A kaptár oldalai kettős deszkázásból állanak, melynek köze melegtartó anyaggal ki lesz töltve. Menőkéje kettő van, egyik a fenékeszkával egy szint, a másik a 2 és 3 keretsor közt, ezen a két menőkén a méhek télen, nyáron járhatnak, mindig nyitva maradnak. Télen a legelső sor lépet, valamint a mézkamrából valókat

a méhésznagy kiszedegeti, a mézkamrát melegtartó anyaggal kitölti és csupán a két középső keretsorban teletti a méheket. Ha a mézkamra használatban nincs, fedődeszkákkal van befödve.

A brünni egyesületi kaptár a Liedloff-ével megegyező, abban különbözik, hogy a költőfészket a mézkamrától fedődeszkák elválasztják, sőt a mézkamra használatba vételénél is alkalmaztatnak, ez esetben a legelső fedődeszka és a kaptár eleje között mintegy 0,5 cm.-nyi hézag van hagyva átjáróul. A brünni egyesületi kaptárnak különös sajátága, hogy az alsó keretsortól a fenékeszkáig a köz 7 cm. magas és arra való, hogy ott a szemétnak helye legyen, melyet a méhek kivált télen aláhullajtanak; nehogy a méhek ezen szemétnak való helyet lépekkel beépítsék, egy rosta gyanánt szolgáló átlíkgatott deszkával 5 cm. magasságban vízszint el van rekesztve.

c) *Kétsoros álló kaptárok.*

A méhészet herosainak: Dzierzonnak és Berlepschnek nyomait követik azon méhészek is, kik sem a különböző fekvő kaptárokat, sem az álló kaptárok eddig közölt alakját nem találták méhészeti viszonyaikhoz megfelelőnek, hanem Berlepschnek 2-soros álló kaptárát fogadták el, méhészkedések módjához képest egyet-mást változtatván rajta.

Ilyen kaptár a Liebner-féle. Méretei belül: 63 cm. magas és 26 cm. széles, 42 cm. mély; mélysége 10 keretnek felel meg. A keretnek magassága 26 cm. A két keretsor magassága ugyanakkora, mint az egyleti álló kaptár 3 keretsora.

A két keretsor között állandóan van az átjáró rácsot egybefoglaló keret. A méhcsalád az alsó keretsorban telel, a főhordás előtt azonban az egész alsó keretsor méhcsaládostól a felső keretsorba helyeztetik, míg az alsó mézkamrául szolgál. Augusztus hóban a méhcsalád ismét az alsó keretsorba kerül vissza.

Míg a Liebner-féle kaptár egyes és összetett is lehet, a Neiszer-féle csakis négyes, habár különben szintén kétsoros. Méretei némileg eltérők, a mennyeiben ezen kaptár kívül 25 cm. ugyan, de 60 cm. magas és 52 cm. mély. A menőke a kaptár homlokfalába van bevágva, 10 cm. hosszú és 7 mm. magas, egészen mellette van a szomszéd kaptár menőkéje is, egy kiálló deszkával elválasztva, a dugasz kihuzásával a menőke közös lesz.

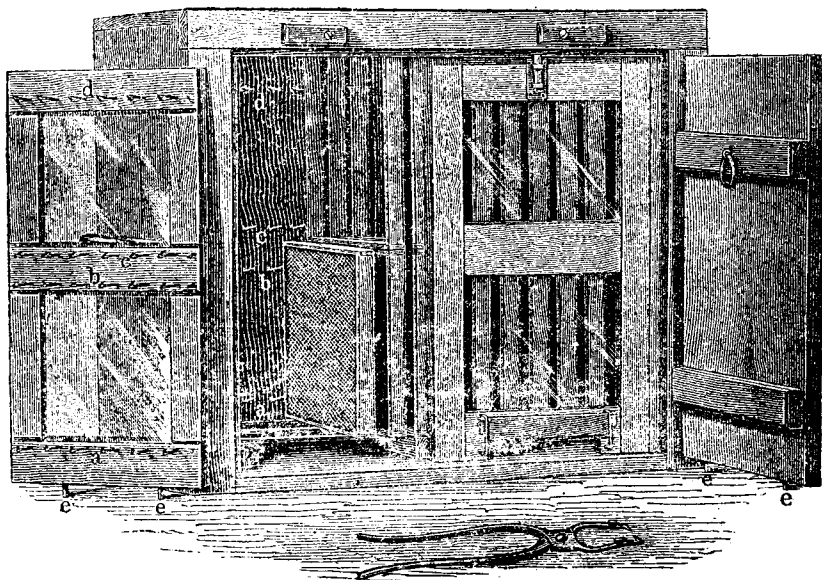
A Neiszer-féle*) négyes kaptárban való méhészkedés jellegzetes számunkban közölhetjük. Részletesebb leírását is ekkorra hagyjuk. — Szerk. arról, hogy csupán a két középsőben telelnek a méhek, a két szélső kaptárba tavasszal rendszeresen műrajok kerülnek, melyek ősszel ismét a középső családokkal egyesítettnek; a mézkamra: az alsó kereten, mely a felsőtől egy rekeszdeszka által van elválasztva, a rekeszdeszka és a homlokfal között maradó hézag az átjáró, ez 4—5 cm. széles.

Lengyel- és Szászországban a Krasicki-féle 2-soros kaptár van elterjedve.

d) *A lapozó kaptárok.* (23. ábra.)

A lapozó kaptárok sajátos bérrendezése abban áll, hogy a kaptár egyik hosszoldala szolgál ajtónak, mi által a keretek

*) Közbejött akadályok miatt a Neiszer-féle kaptár rajzait csak a jövő



(23. ábra.)

éleivel állanak a méhész felé. Az eddig elsorolt álló kaptárak valamennyie oly szerkezetű, hogy a keretekbe épített lépek lapjai állanak az ajtó felé, azaz a lépek lapjai az ajtó és ablak lapjaival párhuzamosak s ekként az ajtót kinyitva egyebet nem látunk az utolsó keretben épült lépből, mint annak hátsó lapját. A lapozó kaptár ajtaját kinyitva, az egész kaptár összes kereteinek egyik oldallécze áttekinthető és ebből a család népességére, fészkének helyére következtethetünk.

Miután a keretek kiszedése, mint a könyves szekrényből a könyvek kiszedése történik, vagy mint az egyes lapok a könyvben átlapozhatók, lapozó kaptárnak mondják.

Báró Ambrózy Béla szerint a lapozó kaptár eszméje Liptay László és Ferencz testvérektől ered, kik szepesi kanonokok voltak. Első leírása 1868-ban jelent meg az eichstadti Bienenzeitungban. A Liptay-féle lapozót Möszl, Rónay, Falvay, Rothe, Pöschl, Alberti csekélyebb módosítással terjesztették. Hazánkban Göndöcs apát s lelkes méhész volt e kaptár szószólója, úgy, hogy nálunk leginkább a Göndöcs utján terjesztett lapozók terjedtek el.

A lapozó kaptár fekvő rendszerű, vagy álló is lehet, a szerint, a mint méz kamrája oldalt vagy felül van. Az álló lapozó belseje 66 cm. magas, 51 cm. hosszú és 31 cm. mély. A keretek három sorban állítvák egymás fölé, minden sor keretei 4 mm. vastag vassodronyokon nyugszanak. A legfelső sor a méz kamra, mely a költőfészektől a rekeszdeszka által van elválasztva, ebben van az átjáró rács.

A Göndöcs-féle lapozóknak alul 7.5 cm.-es szemétnék szolgáló s elrekesztett része is van. Menőkéje kettő van, egy az alsó, egy a középső keretsorba szolgál. A keretek 18.5 cm. magasak és 26 cm. szélesek, miután a keretek a vassodronyokon állanak, a felső keretléc is oly hosszú, mint az alsó. Némely lapozónak úgy a homlokfalában, mint az ablakában kiugró vaskampók vannak beszegelve, ezek szabályozzák a keretek közötti távolságot s ez esetben a keretekben távszögek nincsenek.

Hasonló szerkezetű a fekvő lapozó, azon különbséggel, hogy a kaptár belvilága annyival szélesebb, a mennyt a méz kamra elfoglalja. Az oldalt való méz kamra a költőfészektől függőleges rekeszdeszkával van elválasztva.

A Pindorfer-féle levelező kaptárnak inkább csak a neve hasonlít a lapozókhoz, mert minden 3 egymás fölött függő kerete még egy keretbe van aggatva, ezen nagy keretek egyben a kaptár oldalát is képezik, egyik oldalukon csuklókon (charniereken) járnak, az ellenkező oldalon összekapcsolhatók. Az említett kaptár igen csekély mérvben terjedt el.

e) *A felülről kezelhető álló kaptárak.*

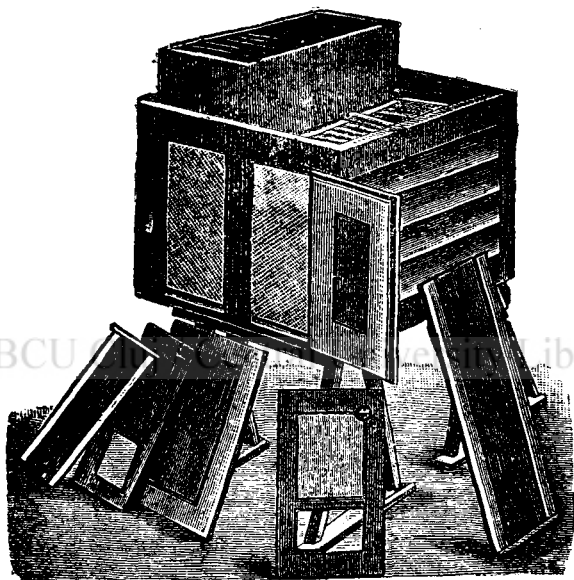
Az álló kaptárok olyatén összeállítása, hogy azok felülről kezelhetők, már régebben is ismeretesek voltak. Az előbbi kaptároktól a felülről kezelhető álló kaptárokhoz a Vass-féle tekinthető, melynek egyik része felülről kezelhető, másik része pedig hátsó részén.

Hermes délvidéki méhész (Rudolfsgnadon) már 1887. előtt is oly kaptárokból méhészkedett, melyek két részből állottak, melyek a Kriszt-féle magazinfiókok módjára egymás felé helyezettek, ez tehát kétsoros kaptár.

Huber Lajos is szerkesztett oly kaptárt, mely csak költőfészekül van használva, a teteje levehető s ezután a keretek felülről

kiemelhetők, csak ezen részében telve a méhcsalád, a költőfészkekül szolgáló kaptár rész melegtartó anyaggal van borítva. A mézkamrául külön ládika szolgál s csupán a jó gyűjtés beálltakor helyeztetik a kaptárra, ennél fogva csupán deszkából készül, a mézkamra 3 sor 7 cm. magas keretekre van készítve. Más nagyságu keret lévén a költőfészkekben, más a mézkamrában, ezen keretek csupán a kijelölt helyen használhatók és ezen kaptárt csak azon méhész használhatja, ki csupán lépes mézet akar előállítani.

Nagyban Gerstung (24. ábra) ikerkaptára, valamint egycse is a



(24. ábra)

leirt kaptárhoz hasonlít szerkezetére nézve, méretei azonban különbözők, mert a Gerstung-féle keret belvilága 40 cm. magas és 25 cm. széles, tiz ilyen keret képezi a költőfészket. A költőfészkekben kis keretet nem használ Gerstung, a mézkamrában csupán kis keretek vannak, ezek felényi oly magasak, mint a költőfészkekben levők. A mézkamra külön ládika, mely csakis a mézgyűjtés idején helyeztetik a költőfészkekre és ez esetben a költőfészkek keretei hátulról kisedhetnek.

A Förster-féle egytetemes kaptár áll: 1 drb. fenékdieszka röp lyuktolóval, belső magassága 5 cm.; 3 drb. fiók, 30 cm. magas, 40 cm. hosszú és 23·5 cm. széles. Egy-egy fiókban 11 keret fér el, a keret 29 cm. magas, 22·5 cm. széles, 1 drb. félfiók ugyanolyan, mint az egész fiók, de 14 cm. magas. A keretek a legfelső fiókban viaszos vászon darabbal, szalmatakaróval fedetnek, ezek tetéjébe jön a fedő. A mézkamrába való átjáróul a rács szolgál. A fenékdieszka felett egy tisztogatásra szolgáló hézag is van.

Költőfészkeknek csak egy fiók szolgál, mely a fenékdieszkanál; mézkamrául a család teljes kifejlődéséig egy félfiókot tesz a méhészt a költőfészkekre, de a jó gyűjtés idején egy vagy két fiók kerül a félfiók helyére. A távkapcsokkal ellátott keretek horgany-sineken nyugosznak.

Valló János.

(Folyt. köv.)

Mézbor szőlővel.

Ismeretes, hogy a francziák nagy mesterek a mézbor különböző nemeinek gyártásában. Mivel az ő eljárásuk szerint igen jó, zamatos borokat lehet készíteni, nem lesz érdektelen megismerni Calixte Moulin úr kísérletei eredményét, melyet a Revue Internat. d'Apicultureben tett közre.

100 literre számítva vettem, hogy kellő színű és zamatu legyen s erőssége 20 fok legyen, 65 liter vizet, 18 kiló mézet, 40 kiló igen érett Alicante szőlőt. Azt hiszem azonban, hogy más festő szőlő is, hasonló mennyiségben használva, közel ugyanazt az eredményt fogja adni. A kevésbbé színezők pedig világosabb, de ép olyan jó bort adnak.

Igen jó könnyű bort (6 fokos) készítettem, ha 80 liter vizre 15 kiló mézet és 10 kiló fehér szőlőt adtam. Azt valószínűleg mindenki tudja, hogy ezen bor 100 literre, hogy erőssége egy fokkal emelkedjék, 2 kilóval több mézet kell venni.

Elég jó mézbort készítettem olyan sűrű mézes vízből is, melyben a friss tyúktojás nem süllyedt le. Hogy az alkoholos erjedést elősegítem, egy részéhez literenként 5 gr. Gastinesót, a másik részéhez néhány kiló szőlő levét adtam. Az utóbbival jobb volt az erjedés.

Mézboraimat mindig úgy készítem, hogy egy kiló mézre veszek $2-2\frac{1}{2}$ kiló szőlőt. Mindig 14—15 fokos bort kaptam.

A mézbor készítésére, valamint a Gastine só használatára utasítás a Méhészeti Közlöny múlt év folyamában található.

Miként változott meg a „Királymező“ méhészetének képe?

Jól emlékszem, hogy gyermekkoromban — a 60-as években — itt a »Királymezőn« (Slezvig északi részében) sok virágzó méhes vala, helyenkint 50—60 kasból álló méhes nem volt ritkaság. Az intenzívebb földmivelés a káros méhészkedést majdhogya a végére juttatta, a mi a régebbi időben a méhészet jövedelmezőségének alapja volt: a haricska (tatárka) termesztése mindinkább ritkább lett. (Akárcsak nálunk is! Ford.) Mentől kisebb terület jutott a haricskának, annál kevesebb lett a kas. Iparkodó méhészek az időtájt kezdték a Dzierzon-féle kaptárokat honosítani; de a nagyon is szellős ikek a kemény téli időben a méheket meg nem óvták a hidegtől. A kísérletezés ideje beállott, vagy 20 évig tartott az, a zárt méhesekbe (pavillonokba) illesztett kaptárak még leginkább váltak be. Ezen hosszú idő alatt csakis a német eredetű kaptárakat ismertük. Dániában azonban az amerikai Longstroth-féle foglalt tért és a méhészek annyira voltak vele megelégedve, hogy lassankint a határon át hozzánk is eljutott a kezelésének könnyüségé miatt úgy elterjedt, hogy ugyancsak ritkaság számba megy állófekvő, Dzierzon-Berlepsch-Dathe stb-féle kaptárt ha láthatunk. Győztes a Langstroth, a többit kiszorította.

Leipzigier B. Zeitung márcz. sz. Buchholz.

Szemle.

† *A méhek rablásáról* érdekes tanácsokat osztogat L. Stachelmann convervei (Texasi) méhész a Leipz. B. Z.-ban, szerinte ugyanis nem ér semmit a rablott méhcsalád elhelyezése a pinczébe (hűvös kamrába), mert ez alatt a rablók a megtámadott szomszédaira törnek és a mint a pinczébe helyezett méhcsaládot helyére visszateszük, újra és újult erővel indul meg a rablás. Ezen

sikertelen eljárás helyett ajánlja a rablókat naponkint elfogni és csak este szabadon eresztetni, mi által állítólag a rablásról leszoknak, vagy pedig a méhestől valamivel távolabb a rablókat foglalkoztatni, azaz valamely kaptárba kipergetett vagy igen gyengén mézes lépeket aggatni, de a menőkét csakis egyetlen egy méh szélességre szűkíteni.

□ *A méz fontosságáról* Dr. med. O. Ehrhardt liebstedti orvos német nyelven igen helyes és rövid ismertetést szerkesztett, ezen szakszerű közlemény külön nyomatva, csomagoló papir gyanánt van használatban Kapható Gerstmannál Vachában, Werra mellett. Ára 1000 drb.-nak 25 márka, körülbelől 3 korona, sajnos, hogy nálunk oly rövid, velős és olcsó csomagoló papir nem kapható.

= *A csehországi vasutak* czélszerű módon segítik pályáöreiket. Részben kaptárokbán, részben kasokban méhcsaládokat kapnak, hogy méhészkedhessenek.

* * *A japáni méh* állítólag igen szelid, jámbor, füst és arczvéd nélkül kezelhető. Színe hamvassárga, a viaszépitménye igen vékony és törékeny. Szaglása jobb az olasz méhénél és esős időben is röpked. Ausztráliában meg akarják honosítani.

⊥ *A pohánka mézélése és nem mézélése.* Ismeretes, hogy a pohánka némely években nem mézel s bizonyos vidékeken egyáltalán nem tartják mézelő növénynek, mivel soha egyetlen méhet sem láttak a virágján. Sokan azt vitatják, hogy a mézelés a fajtától függ, mások szerint azonban csak a tavaszi vetés mézel rendszeren, míg az őszi vetés csak nagy ritkán nyújt egy-egy kis nektárt a méheknek. Egyébiránt két faja van: *Polygonus fogopyrum* és *P. tartaricum*. Az előbbi virágjai nagyok, fehérek, némelykor vörösbe hajlók, az utóbbinak ellenben csak apró zöldes virágjai vannak. Az első fajról azt állítják, hogy minden időszakban s bármilyen talajban jól mézel, míg az utóbbi nagyon ritkán vagy sohasem mézel. Egy más körülménynek szintén nagy része van azon hiedelem elterjesztésében, hogy a pohánka nem mézel. Forró, meleg napokon ugyanis délutánonként igen gyakran egyetlen méhet sem találunk a pohánkán, holott délelőtt erősen látogatták. Újabb vizsgálatok szerint a pohánka mézelésénél sem az időszak, sem a pohánka fala nem jön figyelembe, hanem csupán a vetés helye. (Prakt. Wegweiser aus Würzburg.)

= Oroszországban a hivatalos adatok szerint így viszonyultak a következő gazdasági ágak jövedelmezősége a múlt évben:

| | | | |
|-----------------------|--------------------|---|---|
| Gyümölcs, zöldség | . 300 millió rubel | | |
| Baromtenyésztés | . . 169 | » | » |
| Disznó » | . . 109 | » | » |
| Majorság (apró marha) | 59 | » | » |
| Méhtenyésztés | . . 17 | » | » |

|| *A méhészet Szibériában* címen H. Gühler igen érdekes adatokat közöl a moszkvai konsul Humboldt adatai alapján.

A méhészet Szibériában még aránylag fejletlen állapotban van, jóllehet a termelt méz és viasz mennyisége elég tekintélyes. Semipalatink kerületben 1895-ben 15.000 méhcsalád után 4600 pud* mézet, 375 pud viaszot, a Jeniszeik kormányzóságban ugyanazon évben 44.000 méhcsalád után 10.200 pud mézet, 1385 pud viaszot nyertek. Ilyen eredmény azonban nincs minden évben, az 1895-ki év a *jók* közül való. Vannak olyan rossz évek is, hogy a begyűjtött méz a méheknek sem elég.

A tomszki kormányzóságban, különösen a déli részekben, az ottani dús virány következtében, a jelen évszáz elejétől fogva jelentékenyen szaporodott. 1894-re a következő adatokat állították össze:

| | |
|---------------------------|---------------------|
| A tomszki kerületben volt | • 97 000 méhcsalád. |
| A máriinszki » | » . 25.000 » » |
| A barnauli » | » . 72.000 » » |
| A kusnezki » | » . 117 000 » » |
| A bijszki » | » . 35.000 » » |

Az egész kormányzóságban lehetett 800.000 méhcsalád, melynek hozama kedvező esztendőben 300.000 pud = 4.914.000 kiló mézre tehető. Hogy azonban ebből mennyi kerül eladásra, azt nem lehet ellenőrizni. A kereslet általában mindig nagyobb, mint a kínálat. Ez idő szerint Moszkvában a közönséges piaci méz ára 6 rubel pudonként, a mi körül-belől 90–100 fillérnek felel meg kilogrammonként. Egyenletes, jó minőségű áru azonban nem kerül a piacra. Az odesszai főkonzul, Focke, szerint déli Oroszországban a méhészet gyengén fejlődött. A Kaukaszban azonban nagyon fellendült. (Bienenwirtsch. Centralbl. 1900. No. 1.)

* 1 pud = 16,38 kiló.

● *A méhesek tűz ellen biztosítása* érdekében mozgalom indult meg Belgiumban, de nagyon lassan halad az ügy, mert a biztosító társaságok vagy egyáltalán nem veszik fel a méhek biztosítását, vagy aránytalan nagy díjat kérnek, pl. 10 frankot per 1000 frank évente. Egy francia biztosító társaság azonban mégis akadt, a mely 80 centimért per 1000 frank elfogadja a méhek biztosítását. Ilyen módon aztán a méhészek is szívesen biztosítják méheiket. Sajátságos, szinte érthetetlen, a biztosító társaság visszautasító magatartása a méhek biztosításával szemben, mert pl. a múlt évben is egyetlen méhcsalád elégeése sem volt kimutatva a tüzeseteknél. (Le Rucher Belge.)

+ *Kölcsönös biztosítás* a ragadós költésrothadás ellen. Ilyen czéllal már végleg megalakult egy biztosító szövetkezet Belgiumban. Feladata a ragadós költésrothadás lehető korlátozása s a méhészek kártalanítása ama veszteséggel szemben, melyet a ragály miatt elégetett méheseik elvesztése okoz. A biztosításnak márczius elseje előtt kell megtörténni. Az évi biztosítási összeg méhcsaládonként 0.10 frank (körülbelől 9 fillér, mert 1 frank = 0.95 korona). A méhésznek kötelessége azonnal, a mint gyanus jelenséget észlel, a kétécs család gyanus fiasításos lépjéből egy darabot a biztosító társaság főnökének beküldeni bérmentve, a ki postafordultával értesíti a méhészt s szükség esetén a kellő intézkedéseket is megteszi. (Le Rucher Belge 1900. No. 1.)

* * * *A fiasításhoz szükséges meleg.* A Gleenings in Bee Cultureben azt kérdezi egy méhész: igaz-e, hogy a fiasítás jó fejlődéséhez 100° F. (Fahrenheit) = 57³/₄° C. meleg szükséges? G. M. Doolitte teleletében kiemeli, hogy mindenekelőtt tavasszal, mikor a fiasítás erősebben megindul, okvetetlenül szükséges a kaptárokat jó melegen tartani, mert tavasszal, főleg éjjelenként, igen jelentékenyen csökken a hőmérsék. Ekkor tehát a főszükség van arra, hogy a méheknek elegendő táplálékuk (méz és méhkenyér) és száraz meleg lakásuk legyen. Ezután áttérve a fiasítás neveléséhez szükséges melegség tárgyalására, saját észleletei alapján a következőket írja: Regisztráló hőmérőt használtam. A hőmérőt addig melegítettem tüznél, míg 125°—130° F.-ot (= 51²/₃—54¹/₂° C) mutatott. Meleg ruhába göngyölve, gyorsan behelyeztem egy közepes család fészkének közepébe. Május egyik nagyon hűvös napján volt. A víz

következő éjjel befagyott, körül-belől ablaküveg vastagságu jég-kéreg képződött a vizen. A következő napon d. u. 2 órakor annyira kimelegedett az idő, hogy a méhek szabadon röplülhettek ki. A fészkekből kivett hőmérő mint legalacsonyabb hőmérséket 92° F. ($=33\frac{1}{3}^{\circ}$ C) mutatott. Többször megismételtem azóta e kísérletet erősebb s nagyon erős családokkal is, de az éjszaka soha sem volt ilyen fagyos. Azonban egyetlen fiasító családnál sem tudtam a fennebbi hőmérséknél alacsonyabbat kimutatni, sőt nem egy nagyon erős családban a hőmérsék 95° F. ($=35^{\circ}$ C.) volt igen hideg éjjeleken.

Meggyőződés arra, hogy a legalacsonyabb — de megfelelő — hőmérsék a fiasítás nevelésére, azt igyekeztem megállapítani, melyik a még jó legmagasabb hőmérsék. Ezért egy nagyon meleg augusztusi napon a hőmérőt egy igen-igen erős család fészkébe helyeztem. Ezen a napon árnyékban volt 68° F. ($25\frac{1}{2}^{\circ}$ C), nap felkelte után 2 órával. Délután 2 órakor olyan meleg volt, hogy napfényen nem lehetett dolgozni a napszúrás veszélye nélkül, mivel a hőmérsék még 3 órakor délután is 95° F. volt. Csaknem minden kaptár eleje telve volt méhekkel, s a szellőztetők tömegesen dolgoztak. Naplementekor kivettem a hőmérőt s kitünt, hogy a fészek legnagyobb hőmérséke ezen a szokatlanul meleg délutánon 98° F. ($=36\frac{2}{3}^{\circ}$ C.) volt. Többször ismételttem még azóta ezt a kísérletet, de ilyen magas hőmérsékletet többé nem észleltem. Ebből én azt következtetem, hogy a fiasítás egészséges fejlődésére szükséges hőmérsék $92-98^{\circ}$ F. ($33\frac{1}{3}-36\frac{2}{3}^{\circ}$ C.) között van. A kaptárok közül pedig az a legjobb, mely lehetővé teszi a méheknek a lehető legkisebb erővesztéssel fentartani ezt a hőmérséket egyenletesen. Ezért lettem én pártolója a kettős falu kaptárnak, mely szénával van ellátva és sötét színűre van festve.

≠ *Anyaméhek nevelése* és a szüz anyaméhek beadása. Girand Pabon a következőkben ismerteti e téren szerzett tapasztalatait a Revue internationale d'Apiculture 1899 évi 11-ik számában. April 1-től aug. 16-ig 68 szüz anyaméhet adtam be s 13-at visszautasítottak. Legjobban sikerült az anyaméh beadása úgy, ha mézbe kevertem s két lép közé — melyeken jó sok méh volt — helyeztem. Az anyátlan családnak nem jó *azonnal* beadni az új anyát, árván kell hagyni egyideig. Én két napig várok a termékeny anya

elvétele után, míg a szüz anyaméhet beadom De lehet várni 9 napig is. Ennyi idő után rendszeren elfogadták őket. Az ályanyás családok nagyon ritkán fogadtak el anyát.

Az anyanevelést olyan erőös családokkal végeztettem, a melynek anyja a legjobb kondiczióban volt.

Két anyarácscsal három osztályra osztottam egy Dadaut-féle kaptárt. Az egyikben volt az anyaméh, a másikba egy olyan lépes keretet tettem, melyben félig volt lép s ez alatt egy mozgó lécz foglalt helyet. Erre a léczre erősítettem a mesterséges anyabölcsőket, számszerint 12-öt. A bölcsőkbe egészen fiatal álcákat raktam táppéppel együtt, 48 óra mulva kivettem a léczet s egy üres keretbe helyeztem, melyet aztán a 3-ik rekeszbe akasztottam be. A 12-ből rendszeren 9-et fogadtak el (t. i. nevelésre), de némelykor csak 5-öt. Ekkor új léczet tettem a régi helyére másik 12 bölcsővel s ezzel is úgy jártam el, mint az elsővel. Ily módon a 3-ik rekeszbe akasztott üres keretbe 4 léczet helyeztem az álcák végleges felnevelésére. Ily módon egy család egész sereg anyát nevel, melyek minden tekintetben kiválóok. Ezen methodus egyik jó oldala az is, hogy a méhészt pontosan tudja, melyik anyaméh mikor fog kihalni.

)(*Különös méhek.* Az Els.-Lothr. Bienenzeitung szerint Áfrikában a Senegal folyó vidékén egy sajátzerű kis mézgyűjtő bogár tenyészik, mely külsőleg s életmódját tekintve meglehetősen hasonlít a mézgyűjtő bogarakhoz. (sic!!) Fulánkja nincs s ha zaklatják, nem védheti magát. A földben készít magának mézraktárt. A bejárat nem szélesebb $\frac{1}{2}$ cm.-nél s 6—7 cm. mélyre halad. Erre következik egy meglehetősen szabályos üreg 3—4 liter ürköb-tartalommal. Az üreg falai viasszal vannak kibéllelve, tehát vízmentesek. Ebben az üregben azonban nincsenek lépek. Ha tele van mézzel, a bogarak bezárják s közetlenül mellette egy másikat készítenek. Gyakran 5—6 ilyen üreget találnak egészen közel egymáshoz. A szerencsének colcoratt-nak nevezik s azt mondják, hogy nagyon ingerlékeny, de mert magát védni nem tudja, a legkisebb zaklatásra becsinálja az üreg bejáratát s odébb telepszik meg a kolonia. Nehány nap mulva azonban visszatérnek, hogy a mézet elvigyék. A hennszülöttök nagyon becsülik ezt a mézet, mert

fehérebb, árómásabb s állandóbb a méhek mézénél s ezért kétszer olyan drágán is tudják eladni.

⊙ *Mi a méz?* Az eddigi felfogás szerint mindaz, a mit a méhek, mint édes anyagot a sejtekbe leraknak. Ez azonban helytelen, mert e szerint a cukorfeletetéssel nyert produktum is méz volna. Dr. Haenbe most úgy formulázta a feleletet, hogy méz csupán az, a mit a méhek a virág- és gyümölcsnedvekből behordanak. Ez sem egészen jó meghatározás, mert pl. a méhek, mint Dr. Hilbert úr cikkéből is tudjuk, behordják a szőlő levét is, a melyből pedig soha sem lesz méz, hanem erjedésen átmenő folyadék. Az igaz, hogy ezt csak végszükségben teszik s csak akkor, ha késő ősszel sok kihasadott szőlőszemre találnak. Méz alatt valósággal csak virágokból behordott s a sejtekben megérett nektárt kell érteni.

‡ *A legveszedelmesebb méhellenség* a *Mutilla europaea*, mely a Hártyásszárnyu bogarak *Heterogyna* családjába tartozik s a nőtény szárnyatlan. A nőtény betolakodik a méhkaptárakba, hogy ott petéit lerakhassa. Rendes viszonyok között a dongók fészkebe rakja tojásait. Az álcák a méhek álcáit falják fel, tehát nagy károkat okoznak. (Prakt. Wegv.) (Mindenesetre érdekes volna tudni, hogy nálunk mely vidékeken szokott a méhesekben előfordulni. A Ref.)

⊙ *Dickel Ferdinánd* most folyamodott, a mikor saját tehetlenségét belátta, az általa oly nagyon gyűlölt górcsőhöz, mely szerinte annyi ember ép esztét megzavarta, csakhogy elméletét megmentse. *Paulcke W.-t* megkérte, hogy vizsgálja meg az általa gyűjtött méhpetéket. De sajnos, eddigelé 800 heresejtből való petében a him előmagot (Spernakers) nem tudta felfedezni *Paulcke*. (Anatom. Anz. 16 Bd. 1899. p 474 - 476.) Eddigelő tehát még egyáltalán nincs megdöntve *Dzierzon* theoriája a *Dickel*-féle theoria által.

× *A méh mérge*. *J. Langer* újabb vizsgálataiból közöljük a következőket. A méhméreg vértiszta, savi hatású, keserű ízű, finom aromatikusan illatú. A méreg oldatában van fehérje, hangyasav, phosphorsav, Natrium és méz. Ható része nem a hangyasav, mert ha kivonják belőle a hangyasavat, ép úgy hat, sem a fehérje, mert a fehérjétől megfosztott méreg szintén teljes hatása, hanem

egy barikus anyag (Ptomain), mely savakban oldatban tartandó s alkáliák kicsaplák. Beszárítva s 100° C.-ra hevítve nem veszít erejéből semmit sem. De levegőn állva, 4 hét alatt tönkre megy. A rothadás is felboncja. Hatása a szurás helyétől távolodólag fokozatosan enyhülő beszűrődés, helyi necrosis, vedenus s hyperämia. (Maly: Jahrbuch der Thierchemie 1898.)

Vegyések.

Kérjük azon tisztelt tagtársainkat, kik eddig a tagsági díjat nem fizették be, hogy minél előbb tegyék azt meg.

∞ *A kaptárban megsűrűsödött vizsgálók ártalmassága.*

1. Nedvessé teszik a lépeket és sok esetben alkalmatlanná az utólagos felhasználásra. Különböző penészek és bakteriumok tenyésztését elősegítik.

2. A lépekben lévő méz, mely mint ismeretes nedvszívó (hygroszkopikus) magába veszi a nedvességet s könnyen erjedésnek indul.

3. Elrontja a méh kenyeret s így az állczák táplálására alkalmatlanná teszi.

4. Telíti a kaptár belsejének levegőjét s ez által a méhcsalád általános egészségét rongálja meg.

5. Tavasszal gyorsan párologván el, ugyan icsüti a fészek hőmérsékét éppen abban az időszakban, a mikor a melegre a legnagyobb szükség van.

6. A menőkénél nem egyszer megfagnak a vízpárák, eldugaszolják a menőkét s megakadályozzák a lépcsérét.

Mindebből az a tanulság: hogy ügyeljen a méhész a kaptárok akadálytalan szellőztetésére a téli bezárás idején (Pfälz. Bienenz.).

— *Az elkábítás* elveszi a méhek tájoló képességét, helyérzékét úgy, hogy könnyű őket egyesíteni. Salétrommal, pöfeteggel, chloroformmal szokás leggyakrabban végezni az elkábítást. Legjobb e szerek közül a salétrom. Vizben telített oldatot készítünk a salétrommal s durva vászon darabokat áztatunk belé s aztán a kályhán megszáritjuk. Legegyszerűbben a füstölőbe tenni s a menőkén át kábítani el őket, vagy virágcserep alá való tá-

nyért teszünk lágy tedélemezpapírra (pappendeckel). Bele rakjuk a meggyujtandó salétromos vászondarabokat és leborítjuk egy virág-cseréppel, melynek fenekén a nyilást egy kis cserép darabbal fedjük be. Az egész készülék a kezelendő kas alá jön, melyet előbb a közepén átfurt aljdeszkával láttunk el, a menőkét bedugjuk s a salétromos szalagot meggyujtjuk. A méhek zúgással kábulnak el. A kas oldalát gyöngén többször meg kell kopogtatni. Ha minden csendes, a kast leemeljük s a méheket a léputczákból is kiséperjük. Most egyesítésre, erősítésre stb. használhatók. Körülbelül 10 percz múlva magukhoz térnek. Óvatosság szükséges! A pöfeteget augusztusban és szeptemberben kell gyűjteni, mikor belől porozus s már lágy, de még nem porzik. Feldarabolva a kemenczén szárítjuk meg. Salétromoldatba is áztathatjuk. Használata ugy történik, mint a salétromos szalagnak. A kábulás 20—30 perczig tart utána. A chloroformot carbolvattára kell csepegtetni, mely üveg csészében van. Gyorsan kell a nép alá helyezni. Az elkábítás hatása félóra (Schlerwig-Holst.-Bienenzt),

□ *A mülépek ridegsége és törékenysége* nem mindig a gyártásra vagy az anyagra vezethető vissza. Télen öntött s hideg helyiségben eltett mülépek törékenyek lesznek. Nagy szárazság is lehet oka. Rideggé, törékennyé vált mülépek a méhcsomóban rendkívüli módon megnyulnak. Ellenszerek: Melegebb helyen (de nem a kemence fölött való eltevés; közvetlenül használat előtt langyos vízbe kell mártani.

+ *Tiasítás rothadás* sporáival inficziált viaszot 100° C.-nál kell kihevíteni, hogy minden veszély nélkül használható legyen.

┘ *Angliában* jobban mézeltek az olyan méhcsaládok, melyeknek kaptárai árnyékban voltak.

v *A tuskús laptaborz* (*Echinops sphaerocephalus*) igen jó mézelő növénynek bizonyult a mult évben is. Könnyen művelhető, disznövénynek is szép s nagyon kitartó. Fővirágzási ideje július és augusztusra csik, tehát a főmézelésnek folytatását képezi. Egy-egy virággömbje a hosszas szárazság daczára egy hétig is folyton virágzott s a méhek állandóan látogatták, tehát olyan időszakban, midőn a többi mézelő növények a tartós szárazság miatt alig vagy semmit sem mézeltek, a Laptaborzot a méhek folyton látogatták.

Irodalom.

Útmutatás a gyümölcsfák kártékony hernyóinak irtására cz., minden kerttulajdonosra nézve hasznos füzetet a m. kir. áll. Rovartani Állomás (Budapest, IV. Nádor-utca) minden érdeklődőnek ingyen küldi meg, ha érette egyszerű levelező-lapon a Rovartani állomást megkeresi.

Az *Örökzöld* április 1-sejei száma a megszokott érdekes, bő tartalommal jelent meg:

Költemények: Franceska és Pavlo, fordította Gárdonyi Géza; Szent Bernát imája Szűz Máriához, fordította Csicsáky Imre. — Ismeretterjesztő olvasmányok: Dante és a szent év, írta B. A.; Harcz a boldogságért, írta Seyffert Anna; Az ítélet, írta Vp.; Ugolino gróf és Ruggieri érsek, fordította Gárdonyi Géza; Dante, írta —de—l; Marietta haja; Dante versei és prózái, írta K—m; A romlott gyermekekről; Beatrice. — Művészet: A Klapka-induló története; Új darabok. — Képek: Dante Alighieri gipszálarcza; Beatrice; Az Üdvözítő útja a Kálváriára; Az Erzsébet királyné emlék; Luczenbacher Pál; Petőfi-emléktábla. — Regény: Dagmár szerencséje.

Útmutatás a must és bor okszerű kezelésére című kézikönyvet 50 fillér előzetes beküldése ellenében portómentesen küldi meg az Orsz. Magy. Gazd. Egyl. Budapest, IX. Köztelek.

Katzer József: Hogyan védekezzünk a moly ellen? cz. füzetét ingyen küldi meg, a ki hozzá ez iránt levelező-lapon fordul. Budapest VI. Ó-utca 43. sz.

Tartalom: A méhek gondozása április és május havakban *Valló János*. — Miből áll az összetett kaptár? *Dr. Hilbert István*. — A kaptárokról. *Valló János*. — Mézbor szőlővél. — Miként változott meg a „Királymező” méhészetének képe. — Szemle. — Vegyesek. — Irodalom.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bálint Sándor**.

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 4 kr. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 8 krt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

A méz apológiája:

fordította Prónay Albert nagybirtokos.

Kapható szerkesztőségünkben.

Bérmentes küldéssel 1 k. 20 fill.

Keres azonnali felvételre nős, gyermektelen méhészt, ki a gyümölcskertészetet s szőlőmívelést is érti, 200 frt = 400 korona évi fizetés, lakás, fűtés, fa, világítás mellett s a tiszta jövedelem 5%-a jutalmul. Czédler

János ügyvéd Bács-Zombor.

Vessen bármily keretű kipergetett lépet. Czédler János ügyvéd Bács-Zombor.

4—5 kgr. szép munkás lépet Göbölös Károly Szász-Lekencze.

ELAD.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök. 1 kgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápay Dezső Deménd Hontm.

Balogh Gergely Hódmező-Vásárhelyen 80 keret telelésre való lépes mézet. Kilója 60 kr. bérmentetlenül.

Pergetett mézet

Nagy János, Bonyha, kilója 50 kr.

„Gyakorlati útmutató a méhek tenyésztésére” című művemet 1 koronáért bérmentve küldöm. „Viaszprésem” ára, mely a szegedi kiállításon első díjat nyert, 14 korona és a szállítási díj, addig, míg a 8 drb készlet tart. Csap, Ungm. 1900. jan. 20. Baeskey Sámuel.

Méz-pergetőt, méztartó bádog edényt

jutányos árban Zeiler Géza bádogos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanő elvállal **mindennemű bádogos**

munkát. Javításokat jutányos áron, pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra küld bérmentve

Bodor-féle kaptárt

à 1 frt 50 kr.

Biedermann Ferencz,
Rákóczy-út 10. sz.

Pergetett mézet

12 mm. pergetett mézet à 45 frt. Kívánatra mintát küld Frenner István Ó-Becsen.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, à 7 frt, elad
Ács Lajos Felvinczen.

Egy hatos Bodor-kaptárból való ducz jutányosan. Czím a kiadóban.



Több mint 20 kiállításnál nyert legmagasabb kitüntetések!

== Számos elismerő iratok és köszönő levelek! ==

KÜHNE FERENCZ

I. MAGYAR KERESKEDELMI MEHTELEPE

(legrégibb üzlet Magyarországon).

1900. ÉVRE SZÓLÓ KÉPES FŐÁRJEGYZÉKÉNEK KIVONATA.

BUDAPESTEN, I., Attila-utca 151. szám.

SZÁMOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET

A MAGY. KIR. MÉHÉSZETI FELÜGYELŐSÉG, VALAMINT A MÉHÉSZETI VÁNDORTANITÓK SZÁLLÍTÓJA.

A szállítási feltételek a főárjegyzékben találhatóak, mely kívánatra bérmentve küldetik meg.

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

| | |
|---|---------|
| | forint. |
| Országos egyleti kaptár , állókaptár 25 m. m. vastag deszkából, 30 ke- rettel | 3 80 |
| Ugyanaz , állókaptár kettős falakkal 30 kerettel | 4 80 |
| Hármas országos egyleti kaptár ket- tős falakkal, 90 kerettel | 13 40 |
| Göndöcs-féle lapozókaptár , (Alberti kaptár) duplafalazatu | 7 50 |
| Mayer-féle kaptár-dücz , 6 családra, 90 egész kerettel, tetővel és talap- zattal | 30 — |
| Neiszer-féle négyes kaptár , dupla- falas | 18 — |
| Anyanevelő kaptárka , 5 félkeretre, tartalékanya eltartására is | 2 — |
| Ugyanaz , 4 család számára, 20 fél- kerettel | 6 — |
| Toldalékkaptár szalmakasokhoz , (Át- meneti kaptár), 10 félkerettel | 1 50 |
| Szalmakas . Lüneburgi rendszer, vas- tagon és erősen fonva | 1 30 |
| Atmeneti kaptár , mely egy szalma- kasból és keretekkel ellátott fejlőd- szekrényből áll | 2 50 |
| Hannemann-féle rács , 1 □-méter tel- jesen tiszta és sima nyílásokkal | 2 — |
| 1 drb fedődeszka nagyságban , 10 × 25 cm., 1 cm. szélével | — 14 |
| 1 drb 15 × 25 cm. nagyságban , 1 cm. szélével | — 18 |

| | |
|--|---------|
| | forint. |
| 1 drb kaptár mézür nagyságban 25 × 38 cm. | — 40 |
| Keretgép , acélrugóval, legújabb szer- kezetű | 1 30 |
| UJDONSÁG! Állítható-keretgép, min- denféle keret nagysághoz | 3 50 |
| Keretmetszőláda , keretléczek met- szésére | 1 — |
| Ugyanaz , vasból való fűrészvezeték- kel | 2 — |
| Tolófűrész (Róka fark), a keretlécz szabdálására | — 60 |
| Keretlécz , 90 cm. hosszú, 7 mm. vas- tag, darabokban, 65 keretnek, egy postacsomag | 1 30 |
| Keretszegek , a keretek összevezésére egy csomag (100 drb) | — 24 |
| Távsegek , kék színben (500 drb) — 30 | |
| Távkapcsok , 10 00 darab. A legjobb és leegzelszerűbb eszköz arra, hogy a keretek kellő távolsága megtar- tassék, s hogy a keretek a kellő szögben álljanak | 1 — |
| Gerstung-féle távkapcsok , fehér le- mezből, igen ezelszerű; nagyobb fajtából 100 drb | — 35 |
| Ugyanaz , kisebb, 100 drb | — 30 |
| Távkapocsmérték , acél és fa | — 25 |
| Távsegmérték , acél és fa | — 30 |
| „Hungaria“ mézpergető, vízszintes rendszer, kézforgatóval. Mostanág | |

== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ==

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

forint.
a legjobb és legolcsóbb pergető (saját találmányom) 10:50
UJ! Mézpergetőgép lépforgatóval, a melyben a lépek állva, vízszintesen vagy mind a két oldalon egyszerre pergethető. Magában foglalja az eddig ismert pergetők előnyét 14—
Mézpergető, 4 félkeretre, fogaskerekű hajtásra 15—
Mézpergető, 8 félkeretre vagy 4 egész keretre, fogaskerekű hajtásra 22—
Legújabb pergetőgép, álló rendszer, a hajtó szerkezet alul van alkalmazva, szíjátétellel, 4 egyleti félkeretre 16—
Mézpergetőgép, derékszögben álló fogaskerek hajtással az orsó egészen vasból, 4 félkeretre 10—
Ugyanaz, amerikai rendszer, 2 egész vagy 4 félkeretre, elfér kis helyen is 12—
Pergetőgépkerek, egy pár, montirozva 2:40
Mézsűrő a pergetőgéphez (rá függeszthető csapjára), melyen át a méz megsűrve a méztartányba folyik —50
Viaszolvasztó üst, javítva könnyű és praktikus viasznyerésre 7—
Viaszolvasztó üst prüssel összekötve, mely a viaszt a sonkolyból egészen kiveszi 16:50
Műlépprés (Rietsche-féle), használati utasítással, egyes méret nagyságra. Öntésre 7:50
UJ! Teljes viaszhevítő-készülék, Rietsche-féle műlépprés, kitűnő műlépkészítéshez való 8—
Viaszolvasztó vályu, horganyból, lépek lépköztalak felragasztó sára — 70
„Villám“ műlépberagasztó lámpa, igen praktikus 1—
Műlépmetsző, fés a czélhenger fanyelével 1—
Műlépberagasztó deszka —25
Műlépberagasztógép, uj —60
Lépnyműléc, a méhék által tovább építendő viaszkezetek előállítására —20
Műlépkapcsok, his horoggal, a mű-

forint.
lépnek keretekbe való illesztésére ragasztás nélkül, 100 drb —35
Ugyanaz, horog nélkül, 100 drb —35
Lépkapcsok, egész lépeknek, keretek erősítésére, 50 drb —35
Mézüvegek, 1 kiló mézre, négyszögletű (szélesebb alaku) hóllyagpapírral való elzárásra —14
Ugyanaz, 1/2 kiló mézre, négyszögletű hóllyagpapírral való elzárásra —11
Ugyanaz, 1/4 kiló mézre, négyszögletű hóllyagpapírral való elzárásra —08
Hordóalaku mézüveg, alumínium fedéllel való elzárása, 1 klgra —22
Ugyanaz, 1/2 klgra —16
Ugyanaz, 1/4 klgra —14
Mézszelenczék, fehér lemezből, 5 kiló méznek —40
Ugyanaz, fehér lemezből, 4 1/2 kiló méznek épen egy postacsomag —35
Mézvendely, erős, fehér bádognál, 50 kiló mézre 3—
Méztöltőedény, igen czélszerű, használata mellett az üvegekbe való töltőedétnél egy csöpp méz se szóráthatik el 2—
Mézsűrő, méz tisztogatására 2:20
Keretbak, összehajtható 2:80
Ugyanaz, egyszerűbb, nem összehajtható 1:50
Ugyanaz, zárt és fényez. drótszövettel 5:50
Keretfogó, legújabb szerkezet —80
Ugyanaz, Grand-féle alak 1—
Keretvilla, (Mayer Károly rendszere), nagyon kitűnő 1:30
Horonytisztító, a kaptár hornyainak tisztítására —25
Méhészkes, egyuttal kampónak is használható (igen czélszerű) —80
Köpükés, (szalmaköpükkel való méhészkesedéshez), legújabb rendszer —80
Kerethuzó —60
Fenek-kaparó, javított —60
Keret tisztító vas —50
Sejtnyitó-kés, beragasztott sejtek felnyitására, javított alak 1—
Ugyanaz, kisebb —80
UJ! Huber-féle sejtbtorona —65

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve ===

Az árak forint értékben, egy forint = 2 korona. Egy krajczár = 2 fillér.

forint.

UJ! Sejtnyító villa — 75

Méhbesöprő bádóg A rajok behelyezésénél mézes keretek elszedésénél nélkülözhetlen eszköz 2:20

Méhleseprő kefe, a méhek lesepréséhez — 40

Kaptárhorog, kaptár alját tisztogatásra — 35

Mézszőró (Refrancheur.) A méheknek higitott mézzel való befecskendezésére; méhek egyesítésénél igen hasznos — 40

Pipakupak, közös. az anya elzárására — 10

Ugyanaz, jobb dugaszszal — 20

Anyazárka, félgömbölyű, tolokával — 25

Ugyanaz, egyszersmind arra is való, hogy az anyát kifoghassuk, a nélkül, hogy azt ujjainkkal érintenünk kellene — 60

Anyásító-készülék, az anyának veszály nélkül való behelyezésére; egyszersmind etető-keret 1:—

Herefogó, félgömbölyű 1:10

UJ! Ugyanaz czinpléhből — 90

Róplyuk-tolókák, horganylemezből, négyfélekép használhatók 10 kr. más fajtájú — 15

Rajfogó, félgömbölyű hengerháttal, a melyen át a fődél felhuzása mellett a raj önmagától csúszik a kasba. Rúdra erősítendő. (Rúd nélkül) 2:60

Rajfecskenő, rézből (a legj. e nemben) 2:80

Ugyanaz, erős fehér bádógból 1:50

Etető-szelencze, pneumatikus, fehér bádógból Uj és kiválóan alkalmas a mézkamrából való etetésre — 50

Etetőtálca horganyból, uj és igen czélszerű — 60

Kandiszczukor-etetőkészülék — 60

„Thüringi léghajó“ etető és itató-készülék — 60

Itató-vályu, a viznek szabadban való adására 1:50

UJ! Zieholz-féle itatóüveg — 40

Füstölőgép (Smocker), védőköpeny-

forint.

nyel. Az elismert legjobb füstölőkészülék 1:70

UJ! Zähringer-féle kézfüstölőgép 1:70

Önműködő füstölőgép, óraműszerrel, mely a füstöt a kívánt irányba hajtja 6:—

Gerstung-féle „Balázs“ Smoker füstölőgép, gummicsovel 1:90

Dathe-féle méhészpipa, kiváló jó ügy a dohányzók, mint a nem dohányzók részére 1:50

Pipa, dohányzók számára, fűvöcsövel, valódi selmeci meggyfaszárral együtt — 90

Pipa, nem dohányzók számára, a melyben rothadt fa, száraz trágya stb. égethető s a füst fújható 1:60

Szédítő vászon, 20 dekagramm, 10 családra elegendő — 50

Méhészlapka, nyitható, dohányzók számára a legjobb szerkezet 2:30

Ugyanaz, sodronyszövetből — 70

Ugyanaz, sodronyszövetből üvegbetéttel a szem tájékán, hogy jól lehet látni a munkánál 1:10

Ugyanaz, lószörszövetből (igen könnyű) 1:—

Szemvédő, a szemek és az orr védelmére — 35

Méhészfátyol, a kalapra való meg erős. — 50

Gummikesztyűk, hosszú kézelőkkel 1:60

Gummikesztyű, egészen gummból 8¹/₂ számú közösleges kesztyűnek megfelelők, igen tartósak és czélszerűek 3:20

Gummikarikák, a kabátujjak szorítására, 1 pár — 16

MÜLÉPEK, 1 kiló, jótállás mellett, tiszta méhviaszból (amerikai műléphengereken készítve) 2:50

UJ! Fehér műlépek, lépesméz előállításához, egész vékony lapokban (50 lap egy kilóra) 1 klg. 3:—

Viaszgyertya, műlépek felragasztására — 45

=== Kimerítő képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. ===

ÓSZI ALBERT

ékszerész és órás

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (Hid-) utca 2.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe raktáromat mindennemű **arany, ezüst** ékszerekből, **gyémánt** és **briliant** tárgyakból, **ezüst gyertyatartók, czukortartók, evő készletek-**ből, **arany s ezüst zseb- és inga órákból.**

Elvállalom minden e szakba vágó tárgyak javítását, ujja-alkítását, zsebóra javításokat jótállás mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

ÓSZI ALBERT

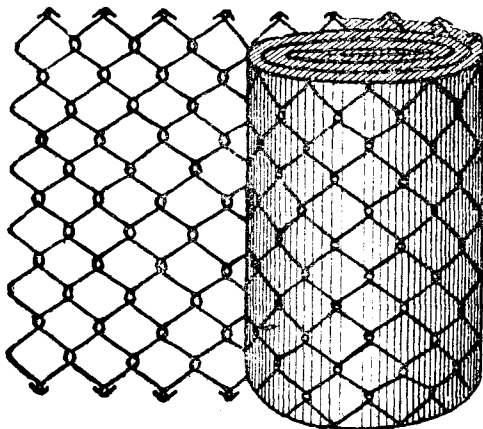
ékszerész és órás.

(2 - 12.)

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövét-fonat és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
2—6 Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, egymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; áthányó **rosták** szén, kocsz, kavics, válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet, szelelő és löher-rosták**. **Backer-féle rosták** és egyébféle használatra **vas-, réz- és czinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe



foglalt **rosták** és **sziták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörők**.

➡ **Acél tüskés sodrony kertek, delélők sat. bevonásához.** ➡

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Méhészek és gazdák figyelmébe !

Az »Országos Méhészeti Egyesület« az egyesület tagjainak a következő kedvezményeket nyújtja: Ingyen, tehát minden díjazás vagy provisió nélkül értékesíti méz- és viasztermelvényeket (a mult 1899. évben közel 1000 métermázsa eladását közvetítette); jó és igen olcsó méhkaptárokat és méhészeti eszközöket szerez; szükség esetében ingyen kölcsönöz mézszállító edényeket; mindentéle méhészeti ügyekben felvilágosítással és szaktanácsccsal szolgál; méhészeti könyveket díjtalanul kölcsönöz és az egyesületnek havonta megjelenő szakközlönyét ingyen és bérmentve megküldi.

Mindezért az egyesületi tagok **csupán évi 4 korona tagsági díjat fizetnek.**

Belépési nyilatkozatok az egyesület elnökségéhez, Budapest, IX. »Köztelek« czimzendők. (2—2)

Pártoljuk hazánk iparát. (2—3.)

BIEDERMANN FERENCZ műlép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczi-út.

Felelősség mellett szállit valódi viaszból, amerikai henger-gépen készült **műlépet.**

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco.

Egy száz családra fennálló modern méh-szín, méhes ház Dr. Dzierzon-féle 1-es, 3-as és 6-tos kaptárakkal ellátva, teljesen felszerelve, méh nélkül, **a legjutányosabb ár mellett eladó.**

Értekezhetni Schweiger Nándor b.-hunyadi gyógyszerész tulajdonosnál. A kaptárok a méhesház nélkül is külön megvehetőek. (2—4.)

Megrendelésekuél kőrvük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

Kolozsvárt, Belközép-utca 43. sz.

Telefonszám 351.

Ajánljuk dusan berendezett raktárunkat, mindennemű **vasárk-**ból. **Gazdasági** cikkekben a legjobb minőségű **Sack-féle ekék,** **nagyszebeni váltó- és Perge-féle kerülő-ekékből** és mindennemű gazdasági cikkekben, továbbá **épület és butor vasalásokból.**

Nagy raktárt tartunk **konyhaberendezési és háztartási** cikkekben, **vasbutorokból** stb.

A legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás!!!

Kiváló tisztelettel

2—12

Babós és Társai.

Olcsó műlep felelősség mellett.

Albert Balázs és Fia Csik-Szereda, Csikmegye.

Ajánl méhviaszból készült műlepet, (a vevőnek kiállítása vagy tisztasága ellen lenne kifogása, saját költségünkre visszavesszük).

**Ára 1 klgr. 2 frt 20 kr., 2 klgr. 4 frt 20 kr.,
3 klgr. 6 frt 20 kr., 4 klgr. 8 frt.**

Minden csomag a vevő állomására bérmentve küldve 36 krral több.

Megrendeléseknél kérjük a **Méhészeti Közlönyre** hivatkozni.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schult Kereskedelmi méhtelep. Műlékek csak a legkitünőbb Ausztriai és Magyarország nemű gyár villanyos erőre Viaszot s régi lépépitményt szek vagy becserelek. Mamegjelent árjegyzékemet ki-



Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonossa.) lépgyár. Méhesgazdasági kelminőségben gyártatnak területén a legnagyobb ily-és világitásra berendezve. bármily mennyiségben vegyar, német és csehnyelven vánatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny czim: Prokop Friedland, Csehország. (3—12.)

Kaltenegger:

A Méz Apológiája

ford. Prónay Albert nagybirtokos.

Ára bérmentes küldéssel 1 korona 10 fillér

Megrendelhető a Szerkesztőségben.

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEK-RUHÁK

készen és mérték szerint.

NEUMANN M.

Kolozsvárt, Főtér 14. sz.

(4—12.)

róm. kath. plébánia épület.

ALAPITTATOTT 1845.

Az európai divatakadémia tagja Drezdában.

Központi áruház Magyarország részére:

Budapest, IV., Muzeum-körút 1. szám.

Fiók-raktárak: Arad, Debreczen, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Fiume, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sarajevo és Sofia.

Központi áruház Ausztria részére:

Bécs, I., Kärtnerstrasse Nr. 19.

FIÓK-ÜZLET: VI., Mariahilferstrasse Nr. 35.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt. (Belközéputca 2.)